

Број: 01,02,03-05-1-268/15

Сарајево: 09. 10. 2015.

Извјештај

са Интерпарламентарне конференције:

„Јавни сервиси и парламенти у државама у процесу проширења“

Загреб, 24. и 25. септембар 2015. године

Посланици у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Момчило Новаковић и Предраг Кожул учествовали су на Интерпарламентарној конференцији о односу јавних радио-телевизијских сервиса и парламената у државама обухваћеним процесом проширења Европске уније. Конференција је, у организацији Европског парламента у сарадњи са Хрватским сабором, Европском радио-дифузном унијом (ЕБУ) и Хрватском радио-телевизијом, одржана у Загребу, 24. и 25. септембра 2015. године. У делегацији ПСБиХ била је и Енида Мехмедовски из Сектора за међународне односе и протокол ПСБиХ.

На почетку Интерпарламентарне конференције представницима Европског парламента, парламената Албаније, Босне и Херцеговине, Црне Горе, *Косова, Републике Србије, Републике Македоније, Републике Турске, те представницима јавних радио-телевизијских сервиса из држава региона поздравним говором обратио се, у улози модератора, бивши потпредсједник Европске радио-дифузне уније (ЕБУ-а) Борис Бергант, који је истакао да је ово прилика да се међусобно представе добре праксе у овој области. Јачање парламента и јавних медијских сервиса најбоље се може постићи, и даће боље резултате, ако обје стране поштују и промовишу независност једних од других.

У име домаћина поздравно обраћање имао је предсједник Хрватског сабора Јосип Леко, а у име организатора чланица Одбора за спољне послове Европског парламента Елени Теохарус, генерална директорица ЕБУ-а Ингрид Делтенре, затим посланик у Хрватском сабору и потпредсједник Скупштине Савјета Европе Гвозден Флего, као и генерални директор ХРТ-а Горан Радман.

Првог дана конференције расправљало се о улози парламената и јавних сервиса и коегзистенцији тих институција. Учесници конференције имали су прилику да подијеле заједничке изазове и упознају се с европским стандардима и најбољим праксама функционисања јавних сервиса у праћењу рада парламената у земљама Југоисточне Европе и у Турској, као и са искуствима добро успостављених парламентарних канала.

Посланик у Парламентарној скупштини БиХ Момчило Новаковић имао је излагање у оквиру теме: „Оцјена примјене европских стандарда јавних медијских сервиса у југоисточној Европи и Турској“ а излагање се односило на „Улоге и суживот парламената и јавних медијских сервиса“. Он је представио Јавни радио-телевизијски систем Босне и Херцеговине који се састоји од три јавна емитера: Радио-телевизије Босне и Херцеговине (БХРТ), која покрива цијелу државу, и два ентитетска јавна емитера – Радио-телевизије Федерације Босне и Херцеговине (ФТВ) и Радио-телевизије Републике Српске (РТРС). Законима, које су усвојила три парламента – државни и парламенти два ентитета – регулише се рад јавних сервиса у Босни и Херцеговини. Законом о Јавном радио-телевизијском систему БиХ прописује се да три јавна емитера треба да успоставе и заједнички управљају Корпорацијом, али се Законом не регулишу детаљно односи и сарадња између три емитера. Као резултат неслагања између јавних емитера, Корпорација до данас није успостављена. Парламентарна скупштина БиХ разматра годишњи извјештај о раду Радио-телевизије Босне и Херцеговине, на начин да извјештај прихвати или одбије, те предложи одређене препоруке с циљем унапређења пословања овог сервиса. Јавни РТВ сервис се финансирају од наплате РТВ таксе (такса за посједовање радио или ТВ пријемника) и од маркетиншког оглашавања, с тим да је посљедњих година значајно опао степен наплате таксе, што утиче на стабилност пословање јавних емитера. Политички представници хрватског народа инсистирају на оснивању новој јавног сервиса на хрватском језику. На потребу да се ситуација у области јавног емитовања и заступљености језика конститутивних народа у БиХ побољша указао је и Европски парламент, који између осталог „позива надлежне власти да очувају политичку, институцијску и финансијску независност јавних радио-телевизијских кућа те да законе ентитета о јавној радио-телевизији ускладе са законодавством на државном нивоу“. Босна и Херцеговина није још окончала процес преласка са аналогног на дигитално емитовање јавних РТВ сервиса и комерцијалних телевизијских станица, те за сада није могуће предвидјети када ће овај процес бити окончан.

Током другог дана конференције размијењена су искуства о медијском праћењу избора и рада парламената у земљама Европске уније, као и о начинима да се комерцијалним емитерима олакша одговарајуће праћење рада парламената.

Учесници су усвојили низ закључака и препорука, укључујући:

- парламенти и јавни медијски сервиси су двије неопходне институције за демократију, које морају бити независне, вјеродостојне, отворене, транспарентне и одговорне грађанима;
- независност и финансијска стабилност јавних медијских сервиса су од виталног значаја за испуњење својих надлежности и улоге у друштву;

- начин рада Скупштине који је представљен грађанима треба да одражава специфичну политичку културу и традицију сваке земље.

Уз заједнички став присутних о наставку дијалога у оквиру блиске сарадње свих релевантних организација, усвајањем закључака и препорука у којима се апелује на успостављање тијесне сарадње између парламената и јавних сервиса, те позивањем парламената да и комерцијалним медијима олакшају парламентарно извјештавање и приступ информацијама, завршена је Интерпарламентарна конференција посвећена односу јавних радио-телевизијских сервиса и парламената у државама у процесу проширења Европске уније.

Извјештај припремила¹:

Енида Мехмедовски

**Сектор за међународне односе и протокол
ПСБиХ**

Доставити:

- Колегијуму Представничког дома ПСБиХ
- Колегијуму Дома народа ПСБиХ
- Колегијуму Секретаријата ПСБиХ
- Комисији за спољне послове Представничког дома ПСБиХ
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа ПСБиХ
- Сектору за међународне односе и протокол ПСБиХ

¹ Уз сагласност шефа Делегације

Копија: Министарство вањских послова БиХ